

Teknisen työryhmän tiedonkulku ja johtaminen tapahtumatuotannoissa

– Case: TAF '10

Tampereen ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelman opinnäyte
Ääni
Kesäkuu 2010
Veera Niemi

OPINNÄYTTEEN TIIVISTELMÄ

Veera Niemi

Teknisen työryhmän tiedonkulku ja johtaminen tapahtumatuotannoissa – Case: TAF '10

kesäkuu 2010

33 sivua + liitteet

Tampereen ammattikorkeakoulu

Viestinnän koulutusohjelma

Ääni

Lopputyön muoto: projektimuotoinen

Lopputyön ohjaaja: Petteri Rajanti

Avainsanat: kulttuuritapahtumat, tiedonkulku, viestintä, ryhmäviestintä, johtaminen

Opinnäytetyöni käsittelee teknisen työryhmän tiedonkulkua ja johtamista. Käsittelem erilaisia tapoja välittää tietoa työryhmälle, kuten sähköpostia ja kokouksia. Kerron myös ajatuksiani johtamisesta ja analysoin omaa tapaan johtaa.

Olin TAMK:n Taiteen ja viestinnän lopputyötapahtuman Tampere Art Factoryn eli TAF '10:n tekninen tuottaja, jossa sain kokeiltua erilaisia tapoja tiedon välittämiseksi tekniselle työryhmälle, jota johdin.

Tein myös kyselytutkimuksen, jonka avulla analysoin omaa onnistumistani johtamisessa ja TAF '10:n tiedonkulkua.

THESIS SUMMARY

Veera Niemi

Leading a Technical Team and its Communication in Event Productions – Case: TAF '10

June 2010

33 pages + appendices

TAMK University of Applied Sciences

Media Programme

Area of specialisation: Soundn design

Type of Final Project: Project

Thesis supervisor: Petteri Rajanti

Keywords: culture events, communication, team communication, leadership, management

Abstract:

My thesis is about technical teams communication and its leadership. I am handling different ways to get the wanted information to the team, for example email and meetings.

I also open my mind about leadership and management, and with that information I analyze my own ways to lead a team.

I was the technical manager of Tampere Art Factory aka TAF '10, which is TAMK's Art and Media bachelors' exhibition. There I had the opportunity to try out different ways to communicate and give information to my technical team.

I also made a survey which helped me to analyze my own skills as a manager and also the team communication in TAF '10.

Sisällysluettelo

1	Johdanto	5
2	Aiheen taustaa	6
2.1	Omat kokemukset työ- ja kouluelämästä	6
2.2	Eri tilanteissa eri tavat	6
2.3	Työryhmä	7
3	Tiedon hankinta	8
3.1	Kyselytutkimus	8
3.2	Hiljainen tieto	8
3.3	Kirjallisuus	9
3.4	Internet ja ohjekirjat	10
4	Ajatuksia ryhmän johtamisesta	11
4.1	Asioiden ja ihmisten johtaminen	11
4.2	Sitoutuminen ryhmään ja projektiin	11
4.3	Yhteydenpito	12
5	Tiedonjaon eri tavat	13
5.1	Tavat jakaa tietoa	13
5.1.1	Kokoukset	13
5.1.2	Puhelin ja kännykkä	14
5.1.3	Tulosteet ja muistiot	14
5.1.4	Tapper ja muut palvelimet	15
5.1.5	Sähköposti	15
5.1.6	Moodle	15
5.1.7	Facebook	16
5.1.8	Google-kalenteri ja Google-docs	16
5.1.9	Foorumit	17
5.1.10	Chat, messenger ja IRC	17
5.1.11	Dropbox, YouSendIt ja vastaavat palvelut internetissä	18
5.2	Tiedonkulkukyselyn tulokset	18
5.2.1	Vapaa sana	20
6	Tampere Art Factory '10	22
6.1	TAF '10 ja käytännön kokeilu	22
6.2	Alkuvaihe	22
6.3	Työryhmän johtaminen	23
6.4	Tapahtuma	24
6.5	Tiedonkulku TAF '10:ssä	25
6.6	Kyselytutkimuksen tulokset TAF '10:n tiedonkulusta	26
6.6.1	Vapaa sana tiedonkulusta	27
7	Tulosten pohdinta ja johtopäätökset	29
7.1	Työryhmän sitouttaminen ja yhteenkuuluvuuden tunne	29
7.2	Oma onnistumiseni tiedon välittämisessä	30
8	Loppusanat	31
8.1	Yhteenveto	31
	Lähteet	32
	Liitteet	34

1 Johdanto

Reilu vuosi sitten ystäväni oli teknisenä tuottajana Tampereen ammattikorkeakoulun Taiteen ja viestinnän lopputyönäyttelyssä Tampere Art Factoryssä eli TAF:ssa. Seurasin, miten hän johti teknistä työryhmäänsä ja jakoi aamutiedotteitaan samalla juosten jo seuraavaan paikkaan tarkistamaan, onko tarvittavat kalustot ja ihmiset siellä, missä niiden tuleekin olla.

TAF 09:n jälkeen ystäväni ehdotti, että lähtisin tapahtuman seuraavaksi tekniseksi tuottajaksi ja tekisin siitä lopputyöni. Aluksi epäilin omia rahkeitani kyseiseen hommaan, olinhan nähnyt jo kahden muun teknisen tuottajan hikoilevan ja stressaavan itsensä samassa roolissa. Kesän aikana innostukseni kuitenkin kasvoi. Lopputyöideani teknisen työryhmän tiedonvälityksestä ja johtamisesta alkoi kyteä samalla, kun aloitin freelancertyöt tapahtumatuotantoyrityksessä, jossa tieto kulkee pääosin puhelimitse, sähköpostitse ja Google-kalenterin avulla.

Keskityn tässä opinnäytetyössäni juuri teknisen työryhmän tiedonkulkuun tapahtumatuotannoissa, koska se on itselleni tutuinta ja mielenkiintoisinta. Näitä tietoja voi toki käyttää hyväksi myös muissa ryhmissä ja projekteissa, sillä tiedon kulku ihmiseltä toiselle on aina epävarmaa. Johtaminen liittyy mielestäni myös vahvasti tiedon kulkemiseen, koska yleensä tieto kulkee ylhäältä alaspäin – johtajalta alaiselle, opettajalta oppilaalle, ryhmänvetäjältä työntekijälle.

Aion avata sekä johtamista että tiedonkulkua, ja kertoa eri vaihtoehdoista ongelmien ratkaisussa ja sudenkuopista omien kokemusteni perusteella.

2 Aiheen taustaa

2.1 Omat kokemukset työ- ja kouluelämästä

Voin yhden käden sormilla laskea ne projektit, joissa työryhmän välinen viestintä olisi toiminut moitteettomasti. Usein kokouksissa ei ole kaikkia tarpeellisia vastuuhenkilöitä, jonka vuoksi asiat eivät etene. Siksi kokous jää 10 minuutin mittaiseksi pulinaksi eikä tieto kulje mihinkään suuntaan. Jotkut taas eivät lue sähköpostejaan tai vastaa puhelimeensa, vaikka jättäisi viestin vastaajaan.

Usein suurimmat ongelmat aiheuttavat viime hetken muutokset, joista ei kulkeudu tieto kaikille osapuolille. Tästä positiivisena esimerkkinä mainitsen TAF 09:n teknisen tuottajan, joka aamuisin tulosti työryhmänsä jäsenille lapun, jossa selvennettiin mahdolliset muutokset ja mitä kukin tekee. Tässä oli kuitenkin se vaaraa, että lappu jää lojumaan jonnekin, eikä tietoa tarvitsevat ihmiset pääse sitä lukemaan missään vaiheessa

Kesällä 2009 aloitin freelancertyöt tapahtumatekniikkaan keskittyvässä Musiikki Mode -yrityksessä, ja olin yllättynyt, miten kätevästi asioista tiedotetaan työryhmälle. Haasteena tässä on etenkin se, että yleensä samaan aikaan on monia tapahtumia eri paikoissa ja jotkut työntekijät joutuvat liikkumaan paikasta toiseen päivän aikana. Siksi tällaisista päivistä lähetetään kaikille sähköposti, jossa on koottuna jokaisen työntekijän menemiset ja tulemiset kellonajan kera. Jokainen työntekijä näkee myös Google-kalenterista oman työkeikkansa ajan, paikan ja yksityiskohdat.

2.2 Eri tilanteissa eri tavat

Ennakkosuunnitteluvaiheessa tiedon välitys ja työryhmän hallinta on erilaista kuin itse tapahtuman aikana.

Ennakkosuunnittelussa aikataulut ja työryhmän kasaus on tärkeää. Vaikka suurella todennäköisyydellä aikataulu tulee muuttumaan itse tapahtumassa, voi hyvä ennakkosuunnittelu pelastaa suuremmilta ongelmilta.

”...tärkein huomaavani asia oli se, että on osattava päästää irti esituotannosta kun itse tapahtuma alkaa. Tapahtuman aikana hoidettavat asiat on hoidettava heti ilman laajempia selvittelyjä tai kilpailutuksia. Aikataulut,

budjetit ja muut suunnitelmat saattavat elää hyvinkin paljon tapahtuman aikana, mutta niille on osattava laskea ennakkoon liikkumavaraa.” (Ojanen 2008, 34.)

Ennakkosuunnittelussa voi tiedonkulkuun käyttää sähköpostia, kokouksia, muistioita, foorumikeskustelua - kaikkea mahdollista. Tärkeintä, että tieto kulkee oikeille ihmisille. Itse tapahtuman aikana, oli se siten kuvaukset tai festivaali, on kuitenkin tärkeintä tiedon siirtyminen nopeasti ihmiseltä toiselle, jolloin paras tapa on usein puhelinsoitto.

2.3 Työryhmä

Työryhmän valitseminen on hankalaa. Jos itse on vastuullisessa roolissa suunnittelijana tai teknisenä vastaavana, pitää miettiä haluaako valita työryhmäänsä kavereita vai tuntemattomia, ”hyviä tyyppejä” vai varmoja asiantuntijoita. Usein työryhmät etenkin kouluprojekteissa määräytyvät tutun kaveriporukan kesken ja kaikki tulevat keskenään toimeen aivan hyvin. Ongelmia alkaa ilmetä viimeistään siinä vaiheessa, jos omat ja kavereiden työtavat ovat aivan päinvastaiset.

”Aina ei kuitenkaan ole mahdollista tai edes järkevää työskennellä samojen ihmisten kanssa, mutta jos tekijöiden tapa työskennellä ja nähdä maailmaa on tyystin erilainen, on kommunikaatiossa varmasti luvassa ongelmia.”(Lind 2008, 35.)

3 Tiedon hankinta

3.1 Kyselytutkimus

Osallistuin Tuula Anderssonin luennolle ”Kyselytutkimuksen ABC” 7.12.2009.

Luennolla käytiin läpi muun muassa kyselytutkimuksen perusteita, lomakkeiden ulkoasua ja kysymysten vastausvaihtoehtoja. Koin saavani paljon uutta tietoa kyseisestä aiheesta.

Alun perin en ajatellut tarvitsevani kyselytutkimusta opinnäytetyössäni, vaan olin luennolla paremminkin hakemassa varmuutta ja eri näkökulmia ajattelemiani haastatteluja varten. Luennon aikana heräsi kuitenkin kiinnostus kyselytutkimukseen, joka lähetettäisiin Taiteen ja viestinnän opiskelijoille ja jossa kysyttäisiin mielipidettä projektien tiedonkulun toimivuudesta. Kun minulle selvisi TAF ’10:n suunnitelmat ja ensimmäisen vuoden opiskelijoiden Tapahtumatuotannon kurssin liittyminen TAF:n tekoon, niin ajatukseni muuttuivat.

Päätin tehdä kyselyn rajatummalle ryhmälle, eli tapahtumatuotannon kurssilla olleille elokuva- ja televisioilmaisun opiskelijoille.

Kyselytutkimuksen tein Intran lomakepohjaeditorilla. Jaoin kyselyn kahteen osaan. TAF ’10:iin liittyvä tiedonkulku ja sen arviointi eri tahojen suhteen olivat ensimmäisinä. Niiden jälkeen kysyin yleisemmin projekteissa käytetyistä tiedonvälitystavoista sekä mitä tapoja vastaaja itse haluaisi käyttää. Halusin erotella nämä kaksi eri asiaa, jotta voisin nähdä, eroavatko käytäntö ja toiveet toisistaan paljoo.

Lähetin kyselyn linkin kaikille ensimmäisen vuoden elokuva- ja tv-tuotannon koulutusohjelman opiskelijoille. Tein kyselystä mahdollisimman lyhyen, jotta opiskelijat viitsisivät vastata siihen. Jätin kyselyn loppuun myös mahdollisuuden kertoa omin sanoin mielipiteensä, jos kysymykset tai vaihtoehdot eivät olleet tarpeeksi avaavia.

3.2 Hiljainen tieto

Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan lyhyesti selitettynä kokemuksen kautta syntynyttä tietoa (Nuutinen, 2008). Päätin käyttää tätä hyödykseni TAF 10 –tapahtuman ennakkosuunnittelussa pyytämällä tietoa muilta opiskelijoilta, joilla tunsin olevan jotain annettavaa tekniikkaryhmälleni. Crista Parviainen ja Jussi Autio, molemmat valopuolen

opiskelijoita, auttoivat minua suuresti alkuun TAF:n valoja mietittäessä. Parviainen kirjoitti oman valoehdotelmansa aikaisempien TAF-vuosien kokemuksella ja Autio opetti tekniikkaryhmälleni muun muassa trussien ja valo-ohjaimien toimivuutta käytännössä.

Toki teknisten asioiden tietoudessa on myös niin sanottua äänekästä eli eksplisiittistä tietoa sekoitettuna, onhan tekniikka kuitenkin selitettävissä olevaa ja laitteista löytyvät aina ohjekirjat, mutta silti tulee aina esille sellaisia pieniä tiedonmurusia ja käytännön vinkkejä, joita ei kirjoista voi lukea.

Huomasin itsekin jakavani omaa hiljaista tietoaani eteenpäin. Kun kävimme tekniikkaryhmän kanssa läpi eri tiloja, jotka tarvitsivat valaistusta, näytin sattumalta koulumme kahvion katossa olevat siniset valot. Näiden valojen olemassaolosta ei kukaan ryhmäläisistä tiennyt ennen sitä.

3.3 Kirjallisuus

Luin Tommi Lindin opinnäytetyön *Kommunikaatio ja yhteistyö elokuvan jälkituotannossa* (2008) sekä Matias Ojasen opinnäytetyön *Valosuunnittelijana ja teknisenä vastaavana tapahtumatuotannossa* (2008). Näistä sain sekä tietoa ryhmän tiedonkulusta että teknisen tuottajan roolista erilaisissa tapahtumissa. Näitä tietoja käytin hyväkseni valmistautuessani TAF '10:n tekniseksi tuottajaksi.

Kirjallisuuslähteinä käytin monia tapahtumatuottamiseen ja johtamiseen liittyviä kirjoja, joista osa jäi vain taustatiedoksi ja osaa puolestaan käytän varsinaisina lähteinä opinnäytetyössäni. Tiia Arjanne käsittelee ”Johtajuuden kolmas silmä” (2006) kirjassaan johtajuuden seitsemää harhakuvitelmaa ja auttaa näkemään asiat uudesta näkökulmasta. Juhani Kauhasen, Arto Juurakon ja Ville Kauhasen ”Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus” (2002) sisälsi mielenkiintoisia ajatuksia ryhmän muodostumisesta ja projektityöskentelyn johtamisesta.

Helena Vallon ja Eija Häyrisen ”Tapahtuma on tilaisuus – opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen” (2003) toimi hyvänä taustatietona TAF '10 valmistautuessani, ja löysin siitä myös hyviä käytännön vinkkejä.

3.4 Internet ja ohjekirjat

Internetistä hain lähinnä laitteisiin liittyvää tietoa, koska osa tekniikasta oli minulle aikaisemmin vierasta ja en ehtinyt perehtymään kaikkien ohjekirjoihin ennen tapahtumaa. Esimerkiksi koulun led par -valaisimien kytkinten eli ”dippien” käyttöohjeet löysin yllättävän nopeasti Googlen avulla hakemalla.

Tiedonvälitystapoja miettiessäni käytin hyödykseni omia ja ystäväni kokemuksia eri välineistä. Joitain tietoja tarkistin eri palveluntarjoajien omilta Internet-sivuilta, jotta en levittäisi väärää tietoa.

4 Ajatuksia ryhmän johtamisesta

4.1 Asioiden ja ihmisten johtaminen

Johtamisella tarkoitetaan eri tapoja ohjata ja hallinnoida ryhmää tai asioita. Eräs tapa määritellä johtajuutta on luokitella se asioiden johtamiseen eli *management*- ja ihmisten johtamiseen eli *leadership*-johtajuuteen (Arjanne 2006, 15). Usein näitä halutaan ajatella hyvinkin mustavalkoisesti, vaikka molemmat ovat vain johtamistapojen ääripäitä.

Ajattelin aluksi olevani enemmän ihmisten kuin asioiden johtaja, lähinnä siksi että tulen ihmisten kanssa niin hyvin toimeen. Huomasin kuitenkin nopeasti, että minun on vaikea määrätä muita ihmisiä tekemään asioita, eli asioiden delegointi ei onnistunut. Tämä voi Arjanteen (2006, 57) mukaan kieliä luottamuksen puutteesta ja hallinnasta luopumisen vaikeudesta. Tunnistin nämä oireet itsestäni, ja siksi yritin heti ne huomattuani päästää niistä irti. Annoin ryhmän jäsenille aluksi pieniä tehtäviä, kuten tavaroiden hakuja eri paikoista, ja lopulta uskalsin muiden kiireiden keskellä antaa Pesurummun ja kahvion valaistusten teon heidän tehtäväkseen.

4.2 Sitoutuminen ryhmään ja projektiin

Johtajalla on aina jokin ryhmä, jota johtaa. Mitä yhtenäisemmäksi tämä ryhmä itsensä tuntee, sitä suuremman voiman se luo (Arjanne 2006, 21). Koin tämän itselleni erityisenä haasteena, koska en itse valikoinut teknistä työryhmää. Sen sijaan sain listan ihmisistä, jotka olivat laittaneet nimensä luokassa kiertäneen listan tekniikkaryhmäviivan alle, muiden vaihtoehtojen ollessa markkinointi ja epämääräinen ”muut/oma”.

Heti alussa huomasin, ettei tekniikkaryhmällä ollut aavistustakaan Tampere Art Factorysta ja sen historiasta. Koitin parhaani mukaan selittää aikaisempien TAF-kuvien ja Internet-sivujen avulla tapahtuman tarkoituksen ja luonteen. Pelkäsin, että en ehdi kuukaudessa luomaan ryhmään yhteenkuuluvuuden tunnetta ja innostusta TAF ’10:ä kohtaan.

Juhani Kauhanen, Arto Juurakko ja Ville Kauhanen esittelevät Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus –kirjassaan (2002) viisi vaihetta ryhmän elinkaaresta motivoinnin suhteen: muodostuminen, roolien etsintä, normien luonti, työskentely ja hajaantuminen. Kauhasen ym. mukaan etenkin kolmeen ensimmäiseen kannattaa varata aikaa. Näin

ryhmän jäsenet oppivat tuntemaan toistensa työskentelytavat ja vahvuudet, ja ryhmän yhteishenki pääsee muodostumaan (2002, 94-95). Siten saadaan ryhmä työskentelemään yhteisen projektin ja päämäärän eteen, joka tässä tapauksessa oli Tampere Art Factory '10.

4.3 Yhteydenpito

Tiedonvälityksessä on aina kaksi osapuolta: lähettäjä ja vastaanottaja. Lähettäjän vastuulla on jakaa tarvittava tieto ajoissa ja oikeille henkilöille. Vastaanottajan tulee taas pitää huolta, että hän ottaa jaetun tiedon vastaan.

Ennakkosuunnitteluvaiheessa tulisi yhdessä ryhmän kanssa sopia tavoista välittää tietoa. Sovituista asioista tulisi myös pitää kiinni niin ryhmänjohtajien kuin ryhmäläistenkin kesken. Tämä tarkoittaa, että jos tärkeimmäksi tiedonvälitystavaksi on sovittu kokoukset, jokainen myös osallistuu niihin kokouksiin, tai sähköpostien ollessa kyseessä jokainen ryhmäläinen myös lukee saamansa sähköpostit. Yhden tavan varaan ei kuitenkaan kannata jäädä. Asioiden perillemenon varmistaminen käy helpoiten kasvotusten kokouksissa, vaikka tieto asioista olisi lähetetty hyvissä ajoin sähköpostitse, kirjeitse tai soittamalla. Säännöllinen kokousrytmi auttaa myös mahdollisten ongelmien selvittämisessä heti niiden ilmentyessä (Kauhanen ym. 2002, 95), eivätkä ne pääse kasvamaan liian suuriksi.

5 Tiedonjaon eri tavat

5.1 Tavat jakaa tietoa

Perinteisimmät tiedonvälittämisen tapoja ja välineitä ovat muistiot, kokoukset, puhelimet ja sähköposti, mutta näiden rinnalle on viimeisten vuosien aikana noussut paljon uusia välineitä tiedonjakoon – Internet on tässä suuressa roolissa.

Internetiä ja tietotekniikkaa vaativat tavat ovat aina joillekin ihmisille este, sillä kaikki eivät osaa käyttää tarvittavia ohjelmia ja tekniikkaa. Siksi ryhmän tulisikin miettiä tiedonvälittämisen tapojansa myös sen kautta, mitä välineitä suurimmalla osalla on mahdollisuus ja halua käyttää.

Esittelen joitain tapoja ja välineitä tiedon jakamiseen niin hyvine kuin huonoine puolineen.

5.1.1 Kokoukset

Kokoukset ovat perinteisin tapa jakaa tietoa monen ihmisen kesken. Tiettyinä ennalta sovittuna aikana kaikki tarvittavat ihmiset kokoontuvat ja jakavat oman tietonsa muille. Riskitekijöinä tässä on yllättävän monta: ihmisten tulematta jättäminen, huonosti johdettu kokous, huono ympäristö ja niin edelleen. Tekijöitä voisi luetella vaikka kuinka monta.

Opintojeni aikana olen törmännyt ainakin seuraaviin ongelmiin:

- 1 Kokous on kutsuttu koolle liian lyhyellä varoitusajalla, jolloin kaikki eivät pääse paikalle. Tällöin kokous jää vajaaksi, koska kaikkea tietoa ei pysty jakamaan vastuuhenkilön ollessa muualla tai tieto ei tavoita juuri sitä henkilöä, jonka tulisi asia tietää.
- 2 Kokous on johdettu huonosti. Vaikka kaikki ovatkin paikalla, niin tieto ei kulje hallitusti vaan lennellen ihmiseltä toiselle ja kukaan ei tunnu kuuntelevan. Jää tunne, ettei itse saanut mitään uutta tietoa, vaan istui paikalla turhaan muiden huutoja kuunnellen.
- 3 Kokous pidetään väärässä ympäristössä. Koulussamme yleisin kokouspaikka on toisen kerroksen kahvio, joka ei kuitenkaan ole ihanteellisin paikka kokouksille.

Siellä on usein muita ihmisiä ja hälinää, mikä vaikeuttaa puheen ymmärtämistä. Vieraiden läsnäolo ei myöskään tunnu hyvältä, jos kokouksessa olisi tarkoitus käsitellä salassa pidettäviä tai muuten arkaluonteisia asioita.

Kokoukset tulisi järjestää sille varatussa tilassa. Toivottavaa olisi, että kaikki tarvittavat henkilöt (etenkin vastuussa olevat) olisivat paikalla ja joku johtaisi kokousta. Pahitteeksi ei myöskään ole se, että kokouksissa olisi sihteeri, joka kirjoittaisi muistion ja lähettäisi sen asianosaisille, jotta sovituista asioista olisi mustaa valkoisella. Muistio on myös helppo lähettää niille, jotka eivät paikalle päässeet.

5.1.2 Puhelin ja kännykkä

On helppoa vain näppäillä numero ja soittaa toiselle. Vaikka puhelimitse asian saa hoidettua nopeasti ja vähällä vaivalla, se ei kuitenkaan sovi kovin hyvin tiedonvälitykseen useammalle ihmiselle. Nopeudessaan se on omaa luokkaansa, mutta jos puhelun ei vastata ja se ohjautuu vastaajaan, ei soittaja voi olla varma siitä, kuunteleeko tavoiteltu henkilö puhelinvastaajansa viestit.

Tekstiviestit ovat tässä tilanteessa huomattavasti parempi vaihtoehto, mutta ei yhtä varma, koska lähettäjä ei voi tietää, lukeeko vastaanottaja tekstiviestin heti vai myöhemmin. Tekstiviesteissä on yhä myös merkkirajoja, ja siksi tehokkaimmat tekstiviestit ovat lyhyitä ja ytimekkäitä.

5.1.3 Tulosteet ja muistiot

Monelle tuntuu olevan helpompaa lukea tietoa paperilta kuin tietokoneen näytöltä. Toisilla taas kaikki paperit unohtuvat ja hukkuvat autoihin, varastoihin, käytäville ja ties mihin. Silti monessa projektissa on havaittu hyväksi keinoksi niin sanottu tuotantoraamattu, joka sisältää muiden muassa ajo-ohjeet, yhteystiedot, käsikirjoituksen ja kuvausaikataulut.

Paperiset asiakirjat ja suunnitelmat ovat nykyään tehty pääosin tietokoneella, joten harvoin tulee sellaista tilannetta vastaan, että tuotantoaikatauluja tai muita tarvitsisi lähettää eteenpäin muussa kuin sähköisessä muodossa.

Vaikka ennen tapahtumaa tai kuvauksia on aikataulut sovittu jo etukäteen, tapahtuu silti aina viime hetken muutoksia. Tällöin paperille tulostettu yhteenveto päivän aikataulumuutoksista on mainio apu työntekijöille.

5.1.4 Tapper ja muut palvelimet

Tapper on koulumme opiskelijoille suunnattu palvelin. Siellä on kaikkien projektien omat kansiot, jonne lisätään tuotantoaikataulut, työryhmälistat ja muuta tärkeää tietoa. Palvelimelle mahtuu myös isoja tiedostoja, joten se on hyvä paikka tehdä varmuuskopiot esimerkiksi äänitallenteista ja samalla jakaa niitä muiden kesken. Kuitenkin osa opiskelijoista ei osaa tai suostu Tapperia käyttämään omien aatteidensa tai taitojensa rajallisuuden vuoksi. Jos projektissa on mukana koulun ulkopuolisia ihmisiä, ei heillä ole Tapperille pääsyä.

Jokin vastaava palvelin muualla kuin TAMK:n verkossa voisi tulla kysymykseen, mutta usein kynnyksenä voi olla tietotekniikan käyttövaikeudet, rajoitettu tila ja maksullisuus. Tiedostojen siirto verkon yli ei ole kaikille tuttua puuhaa, ja aina ei ole aikaa opetella uutta kiireen takia.

5.1.5 Sähköposti

Sähköposti on nopea tapa levittää tietoa monelle tai vain yhdelle ihmiselle. Lähetetyistä viesteistä jää myös todiste, johon voidaan kiistatilanteissa palata. Tämäkään ei silti takaa, että jokainen ymmärtää luetun samalla tavalla, koska kirjoitetussa tekstissä on vaikeaa – ellei mahdotonta, ilmaista tunteita ja elekieltä, jotka auttavat viestin ymmärtämisessä kasvotusten.

5.1.6 Moodle

Moodle on verkko-oppimisympäristö, jota käytetään monissa kouluissa ja oppilaitoksissa ympäri Suomea.

Moodlea voisi käyttää hyväksi koulun projekteissa, jota liittyvät kursseihin, esimerkiksi Elokuvailmaisu 1 -kurssilla. Monella opiskelijalla tuntuu kuitenkin olevan suuret ennakoasenteet Moodlea kohtaan, johtuen lähinnä sen käytettävyydestä ja ulkoasun sekavuudesta.

Opiskelioiden tulisi kuitenkin huomioida Moodlen mahdollisuudet tiedonjakoon esimerkiksi kolmeminuuttisia kuvattaessa, koska se tarjoaa niin chat- kuin foorumimahdollisuudet ja ideoiden ja uutisten kommentointi on helppoa. Tämä tekisi myös projektien seuraamisen opettajille helpommaksi, kun yhdestä paikasta löytää monen projektin keskeisimmät tiedot.

5.1.7 Facebook

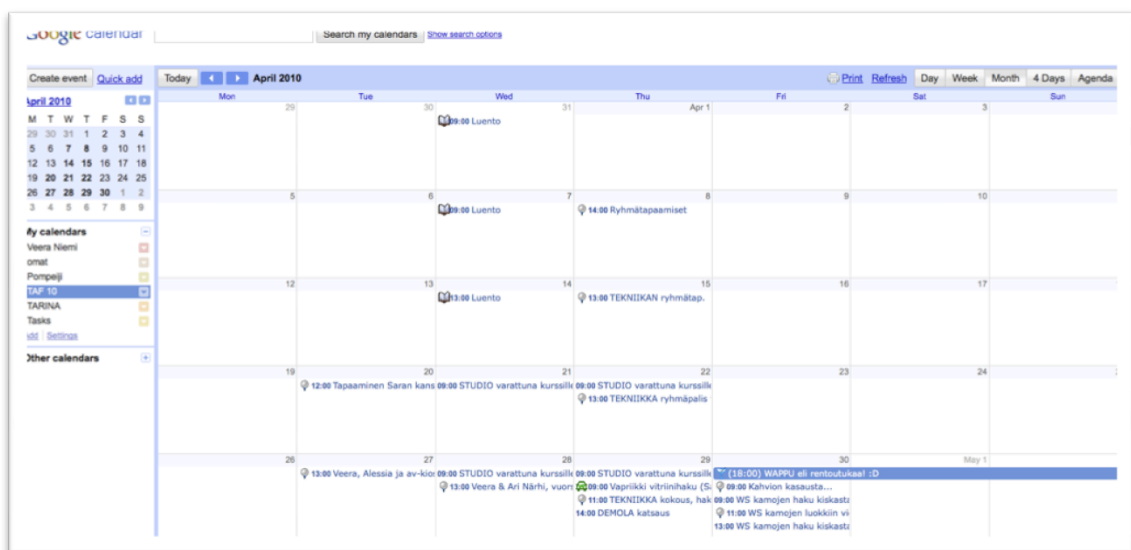
Facebook on suuren suosion saavuttanut sosiaalinen Internet-yhteisö, jossa voi halutessaan jakaa tietoa itsestään ja elämästään muille. Facebook on alun perin tehty yksityiskäyttöön, mutta on laajentunut siitä jo kansainväliseksi ilmiöksi, jota myös yritykset osaavat hyödyntää. Tietoturva on pidettävä mielessä, kun jaetaan tietoa Facebookissa, sillä aina on vaarana tiedon joutuminen väriin käsiin kolmansille osapuolille.

Facebookissa olevat ryhmät ovat eräs tapa jakaa tietoa pienen porukan kesken, mutta ei kovin luotettava. Ryhmät saa yksityiseksi ja vain pienen porukan hallittavaksi, mutta ikinä ei voi olla varma, lukevatko ihmiset päivitettyjä tietoja tai viestejä.

Pitää myös muistaa, että vaikka suurin osa ystävistä olisikin Facebookissa, se ei tarkoita että *kaikki* olisivat sinne rekisteröityneet.

5.1.8 Google-kalenteri ja Google-docs

Googlen kalenteri (kuva 1) on kätevä tapa sekä itsensä aikataulutukseen että tiedon jakamiseen työryhmälle. Kalenterissa pystyy luomaan tapahtumia, joiden kuvaukseen voi esimerkiksi kirjoittaa työkeikan tekniset vaatimukset tai asiakkaan yhteystiedot. Tapahtumaan voi kutsua useampia henkilöitä, jotka kuittaavat osallistumisensa sähköpostiinsa saamallaan kutsulla. Näin lähettäjä tietää, ketkä ovat saaneet kutsun ja

Kuva 1: Kuvakaappaus Google-kalenterin kuukausinäkömystä vuoden 2010 huhtikuusta.

lukeneet tiedon. Myös tapahtumien muokkaaminen käy helposti.

Kalenterin voi myös synkronoida oman tietokoneen tai puhelimensa kalenterinsa kanssa. Kalenterin ulkoasua pystyy myös muokkaamaan oman mielensä mukaisesti.

Kalenterissa itsessään on hyvin vähän huonoja puolia. Ainakaan itse en ole vielä törmännyt muuhun, kuin että ohjeet ovat yhä pääosin vain englanniksi. Enemmän ongelmia voi tulla käyttäjien kesken, sillä osa ihmisistä ei ole kiinnostunut Google-kalenterin tarjoamista mahdollisuuksista joko tietoturvaan tai tietotekniikkaan liittyen.

Google-docs on myös Googlen perheeseen kuuluva sovellus, jota voi käyttää samoilla tunnuksilla kuin kalenteria ja suosittua Gmailia.

Docsin avulla pystyy jakamaan asiakirjoja rajatulle ryhmälle. Sillä pystyy myös suoraan tekemään esimerkiksi excel-taulukon tai lataamaan valmiin tiedoston muille jaettavaksi.

5.1.9 Foorumit

Foorumeita eli keskustelupalstoja on käytetty jo pitkään mitä erinäisempiin tarkoituksiin: bändien fanifoorumit, yleiset keskustelupalstat, B-divarin joukkueen foorumi... Miksi ei myös työryhmän viestinnässä voisi käyttää omaa foorumia?

Internetistä löytyy useita eri mahdollisuuksia perustaa oma foorumi rajatulle käyttäjäryhmälle. Foorumeissa on se helppoa, että ne mahdollistavat keskustelun ja mielipiteiden jakamisen. Myös aikataulujen, käsikirjoitusten ja luonnosten jakaminen foorumilla on käytännöllistä, ja kaikki löytyvät samasta paikasta.

Vaikeutena tässä on koko työryhmän saaminen mukaan foorumille. Rekisteröityminen, salasanat ja foorumin osoitteen muistaminen voivat joillekin olla jo liian iso kynnys osallistua, toiset taas eivät pidä tietokoneiden äärellä istumisesta. Muun muassa nämä syyt kaatoivat erään lyhytelokuvaprojektin yrityksen saada työryhmä jakamaan tietonsa omalla foorumillaan.

5.1.10 Chat, messenger ja IRC

Chatilla eli verkko- tai päätekeskustelulla tarkoitetaan puhekielessä yleensä kahden ihmisen välistä keskustelua jonkin verkkosivuston osana, esimerkiksi Facebookin tai Gmailin. Chat tarkoittaa myös eri pikaviestinohjelmilla, kuten Messenger, tai IRC:n kautta tapahtuvat keskustelut joko yhden tai useamman ihmisen kesken (Wikipedia).

Nämä eivät ole välttämättä helpoin, nopein eikä varmin tapa jakaa tietoa yhden tai useamman ihmisen kesken, mutta ei-kiireellisissä asioissa ja kokousten sijasta ne ovat käteviä yhteydenpitovälineitä.

5.1.11 Dropbox, YouSendIt ja vastaavat palvelut internetissä

Internetistä löytyy monia erilaisia ohjelmia, joiden peruseriaate on sama: lähettäjä voi ladata tiedoston palvelimelle ja lähettää linkin tai sähköpostikutsun vastaanottajalle, joka voi vuorostaan ladata tiedoston itselleen. Osa tiedostonsiirtopalveluista on ilmaisia, osa taas maksullisia. Moni ohjelma tarjoaa pienemmän tiedostokoon siirron ilmaiseksi. Kuukausimaksua vastaan saa taas isommat tiedostojen siirtokoot ja säilyvyysajat sekä mahdollisesti muita lisäpalveluja, kuten edistyneemmät tietoturva-asetukset.

Dropbox sopii erityisen hyvin suurikokoisten tiedostojen jakamiseen. Aluksi käyttäjä lataa tietokoneelleen ohjelman alustan, jonka avulla tiedostojen siirto verkon yli palvelimelle onnistuu yhtä helposti, kuin tiedostojen siirto tietokoneen kansioista toiseen. Jaetuista kansioista voi tehdä täysin julkisia tai jakaa ne vain tietyille ihmisille linkin tai sähköpostikutsun kautta. Tämä on kätevä ja suhteellisen nopea tapa säilyttää ja jakaa projektien asiakirjoja sekä esimerkiksi videoita tai valokuvia. Ilmaisversiossa tilaa on 2-3 GB ja maksullisessa aina 100 GB:iin asti. (Dropbox)

YouSendIt on palvelu, jonka avulla voi lähettää maksimissaan 100 MB tiedostoja sähköpostitse. Itse olen käyttänyt tätä muun muassa musiikkikappaleiden lähettämiseen, koska oma sähköpostini hyväksyy lähetettäessä vain 20 MB kokoisia liitetiedostoja. Vastaanottaja saa sähköpostin, jossa on linkki lähetettyyn liitetiedostoon ja lähettäjän kirjoittama lyhyt viesti. YouSendIt:stä on myös maksullinen versio, jolloin lähetettävän tiedoston koko voi olla jopa 2 GB. Maksullinen versio tarjoaa linkille useampaa latauskertaa, joka ilmaisversiossa rajoittuu 100 lataukseen. (YouSendIt)

5.2 Tiedonkulkukyselyn tulokset

Millaisia tapoja sitten oikeasti käytetään tiedon jakamiseen? Tähän halusin saada vastauksen, ja siksi päätin tehdä kyselytutkimuksen aiheesta.

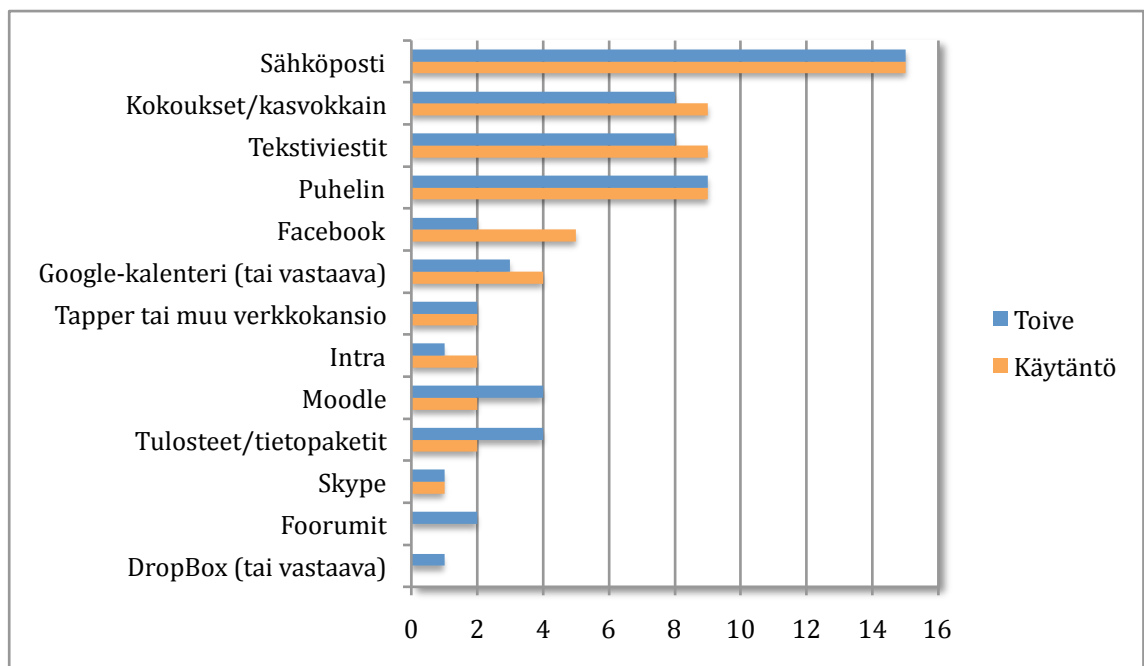
Intran lomakepohjaeditori oli hyvä väline kyselyn tekemiseen. Ohjeiden avulla sain kyselystä selkeän ja toimivan, ja tuloksia oli helppo lukea automaattisen analysoinnin avulla. Yhdistin kyselyssä kaksi näkökulmaa: TAF 10:n tiedonkulun arvioinnin ja

yleisemmin projektien tiedonvälitystapojen käytön. Nyt keskityn kyselyn jälkimmäiseen puoliskoon, ja TAF:iin liittyvän kyselyn osuuden käsittelen myöhemmin.

Kysymyksiä oli kaksi: Mitä tiedon välittämisen tapoja projekteissa on käytetty ja mitä tapoja vastaaja itse haluaisi käyttää. Molemmissa oli samat vastausvaihtoehdot sekä ”joku muu, mikä?”. Lopuksi annoin vielä tilaa vapaalle sanalle, johon tulikin jonkin verran vastauksia. Kyselyn vaihtoehtoina minulla oli taulukossa (kuva 1) näkyvien lisäksi Google-docs, Messenger, IRC ja YouSendIt (tai vastaava), jotka eivät saaneet kannatusta.

Vastauksia sain heikonlaisesti. Lähetin kyselyn kaikille Tapahtumatuottamisen kursseilla olleille noin 50 opiskelijalle, ja sain vain 15 vastausta. Kyselyn otanta ei siis ole kovinkaan suuri, mutta antaa edes jonkinlaista suuntaa ihmisten mieltymyksistä tiedon välittämisestä.

Varsinaista yllätystä ei kyselyn vastaukset tuoneet. Sähköposti oli kaikkien mielestä eniten käytetyin että toivotuin tiedonvälitystapa. Facebookin ja Google-kalenterin käyttöä toivottiin vähemmän, kun taas Moodlen ja tulosteiden osuutta tiedonvälityksessä toivottiin suuremmaksi. Myös foorumit ja Dropbox saivat kannatusta toiveissa.

Kuva 2: Tiedonvälitystapojen kyselyn tulokset käytännön ja toiveiden suhteen.

5.2.1 Vapaa sana

Yllätyin positiivisesti siitä, että jotkut olivat jaksaneet kirjoittaa ”Vapaa sana” kenttään mielipiteensä. Vastauksista kahdessa sanottiin, että sähköposti ja puhelin ovat yhä tehokkaimmat tavat välittää tietoa. Eräessä vastauksessa korostettiin myös kokouksia, mutta korostettiin, että niiden tulee olla hyvin järjestettyjä.

Yhdessä vastauksessa korostettiin myös ryhmäläisten sitoutumista ”vastaamaan ja reagoimaan myös ikäviin asioihin” (Kyselytutkimus, 2010).

Ehdoton suosikkini vapaan sanan vastauksista oli kuitenkin seuraava, jonka haluan lainata tähän kokonaisuudessaan sen sisältämien huomioiden vuoksi:

”Tulisi aina valita yksi informaation levityskanava, jota kaikki käyttää. Tätä kuitenkin täysin mahdoton hyödyntää koska ihmisiä laiskottaa työskennellä täysin ryhmän sääntöjen mukana, koska tästä ei makseta palkkaa. Tämä johtaa siihen, että kaikki ei tiedä niitä asioita joita heidän pitäisi, joten he eivät hoida hommiaan. Työ kokee konfliktin ja homma alkaa menemään päin metsiä. Ihmisten vastuunkanto ja vastuun ottaminen nykypäivänä on 10 vuotiaan tasolla, joten ehdotankin, että ryhmätyöskentelyä koulussa harjoittaa vain hyvät ystävät, joiden ihmissuhteet ovat vaarassa, mikäli mokaavat kyseisen projektin. Uhkailu, lahjonta ja kiristys ovat aina toimineet ihmisen typeryydestä herkkään mieleen, joten niitä kannattaa myös hyödyntää niinkin viattomassa asiassa, kuin koulunkäynti. Eli jos ei muuten ala ryhmätyöskentely ja se vastuun käsittäminen hahmottumaan alan opiskelijoilla, niin heidän kouluttamiseen voitaisiin ottaa käyttöön uhkailu ja kiristys. Näin he ei sitten ensimmäisen mukulan saatuaan pyörittele päätään, että tätä pitää myös hoitaa. Oli hemmetin hieno projekti ja itselleni jäi ainakin hyvä fiilis :) –Yön ritari” (Kyselytutkimus, 2010)

Vaikka ”Yön ritarin” vastaus voi avautumisen raivonsa vuoksi aluksi naurattaa, niin siinä on nostettu esiin hyviä huomioita. Yhden sovitun tietokanavan käyttäminen varmistaisi sen, että kaikki ainakin tietäisivät, mistä tiedon voi löytää. Toinen mainio huomio on se, että koulutyöstä ei makseta palkkaa. Jos opiskelija ei tunne tarpeeksi intoa ja kiinnostusta projektia kohtaan, vaan se on hänelle lähinnä vain pakollista oleilua, niin heidän kiinnostuksensa tiedon seuraamiseen ei myöskään ole korkealla.

Sitten tapahtuu juuri niin, kuten avautuja ennustaa. Kun ryhmän jäsen ei seuraa saamaansa tietoa, tuli se missä muodossa tahansa, hän ei tiedä kaikkea tarvittavaa ja se saattaa johtaa tehtävien tekemättä jättämiseen. Se puolestaan vaikuttaa koko muun ryhmän työskentelyyn vaikeuttamalla työnkulkua ja hidastamalla päämäärän saavuttamista.

6 Tampere Art Factory '10

6.1 TAF '10 ja käytännön kokeilu

Toimin tämän vuoden Tampere Art Factoryn teknisenä tuottajana. Tehtäviini kuuluivat kansainvälisen viikon työpajojen, viestinnän lopputöiden esitysten ja muiden koulutöiden esitysten tekniikkatarpeista huolehtiminen, toisin sanoen kaikki muu paitsi kuvataidepuolen näyttelyiden tekniikka.

Tavoitteeni oli saada tieto kulkemaan teknisen työryhmän kesken niin, että kaikki ryhmän jäsenet olisivat tietoisia tärkeimmistä asioista ja tapahtumista. Toivoin, että pystyisin johtamaan ryhmää eteenpäin ja havaitsemaan ongelmakohdat ajoissa. Myös hyvän ryhmähengen luominen kuului tavoitteisiini.

Olin myös mukana Tapahtuman tuottaminen –kurssilla, jota veti Sohvi Sirkesalo. Häneltä kuulin, että ensimmäisen vuoden elokuva- ja televisioilmaisun opiskelijoilla oli myös alkamassa samainen kurssi maaliskuun loppupuolella, ja se liittyisi tiukasti TAF '10:iin ja sen toteuttamiseen.

6.2 Alkuvaihe

Päätimme omista tapahtumatuotannon kurssimme ensimmäisissä kokouksissa, että ensimmäisen vuoden opiskelijat jaettaisiin ryhmiin tekniikan ja markkinoinnin kesken, koska niillä osa-alueilla oli eniten tarvetta apukäsille ja ideoille. Tämä herätti toiveita siitä, että saan tarpeeksi ihmisiä kasaamaan ja purkamaan tapahtumaa ja olemaan paikalla TAF:n aikana. Se oli myös helpottava tieto, koska TAF '10:n suunnittelu lähti liikkeelle myöhään, vasta helmikuun aikana, ja teknisen työryhmän kokoaminen vanhemmista opiskelijoista olisi ollut hyvin vaikeaa päällekkäisten projektien ja jo sovittujen työvuorojen vuoksi.

Minä päädyin tietenkin vetämään tekniikkaryhmää ja Anne Puolanne, toinen kurssilla olleista, alkoi vetää markkinointiryhmää Sohvin kanssa. Siru Määttä vastasi vuorovaikutteisen suunnittelun lopputöiden kokoamisesta ja Sára Köteleki visuaalisen suunnittelun lopputyönäyttelystä ”Visuvaarasta”.

Kokoonnuimme 24. maaliskuuta koulun studioon elotv-opiskelijoiden kanssa, ja itselleni paljastui huolestuttava asia: kurssin vetävät opettajat eivät tienneet mitään tulevasta TAF:sta, sen tapahtumista tai aikatauluista. Jouduin itse selittämään

ensimmäisen vuoden opiskelijoille TAF:sta kaiken, jonka siihen mennessä tiesin. Tämä ei valitettavasti ollut paljoa, koska parhaiten olivat tiedossa Klubin ja Telakan iltatapahtumat sekä kuvataiteen näyttelyt, eikä missään niistä oikein tarvittu meidän työpanostamme. Siksi tuntui oudolta pyytää opiskelijoita jakautumaan tekniikka- ja markkinointiryhmiin, kun kukaan ei kyennyt selittämään, mitä tekniikkaryhmä tulisi tekemään ja mitä kaikkea pitäisi markkinoida. Siksi muodostui kolmas ”Muut/oma” ryhmä, jossa sai ymmärtääkseni hyväksiluettua kurssin tekemällä oman tapahtumansa.

Parina seuraavana viikkona pidimme kokouksia ryhmänvetäjien ja Sohvin kanssa, ja joka kerta tuntui tieto aikatauluista ja paikoista muuttuvan. Alun perin ei koululla pitänyt olla minkäänlaista tapahtumaa, vaan kaikki piti keskittää TR1:seen ja muualle Finlaysonin alueelle. Lopulta vain viestinnän lopputyöelokuvat esitettiin TR1:n vieressä sijaitsevassa Vooninkisalissa, Mediakoulun tiloissa. Muut viestinnän lopputyöt ja elokuvat esitettiin koulumme tiloissa: Pesurummussa oli Visuvaara-näyttely, kahviossa vuorovaikutteisen suunnittelun lopputöitä ja sarjakuvakurssin teoksia, teatterissa muita lyhytelokuvia ja neuvotteluhuoneessa äänimaisemien kuuntelua.

6.3 Työryhmän johtaminen

Teknisen työryhmän kokoaminen erosi tänä vuonna suuresti aikaisemmasta. Minulla ei ollut tarvetta koota tekniikkaryhmää itse, vaan ryhmäläiset ajautuivat itse luokseni kirjoittamalla nimensä tekniikkalistaan. Tekniikkaryhmän vastaava opettaja oli Juhana Kari, mutta silti minulla tuntui olevan isoin vastuu ryhmäläisten opettamisesta. Suurin osa heistä ei ollut koskaan aikaisemmin kasannut valoja tai muuta av-tekniikkaa, joten siksi näin parhaaksi pitää heille muutaman valo- ja tekniikkaopetuspäivän, jotta he eivät olisi joutuneet aivan kylmiltään TAF:iin mukaan. Tähän pyysin avuksi Jussi Autiota, joka muutenkin oli aikonut testata erästä valaisuideaansa studiossa.

Huomasin, että ensimmäinen opetuspäivä trussien ja valojen parissa toi ryhmäläisiä hieman lähemmäksi toisiaan. Todistin käytännössä sen, mitä Kauhanen ym. (2002, 94) kirjassaan toteavat: vaikka ihmiset ovat toisilleen tuttuja, eivät he välttämättä ole työskennelleet aikaisemmin yhdessä, ja siksi yhteinen tekeminen vasta luo heille yhteenkuuluvuuden tunteen jaetun kokemuksen kautta.

Ennen TAF:ia kulutin hyvin paljon aikaani av-kioskissa tutustuen valoihin, himmentimiin ja valo-ohjaimiin, koska en niitä enemmin ollut kauheasti käyttänyt.

Crista Parviainen tarjoutui auttamaan minua omien kiireidensä ohessa kirjoittamalla minulle valosuunnitelman aikaisempien TAF-tapahtumien ja muun kokemuksensa perusteella. Tästä olin todella kiitollinen, koska en saanut houkutelua ketään työryhmäläisistäni valosuunnittelijaksi, mikä toki johtui kokemattomuuden tuomasta epävarmuudesta.

Siksi päätin jakaa pienen tekniikkaryhmän vielä kahtia, jotta ihmiset uskaltaisivat kertoa ideoitaan ääneen. Tein Cristan suunnitelmien pohjalta kahvion pohjapiirustukseen paikat trusseille, valoille ja esille tuleville sarjakuville. Tämän annoin työryhmälle pohjaksi, mistä lähteä muokkaamaan sitä tarvittaessa toiseen suuntaan. Osan ryhmästä otin mukaani Pesurumpuun, selitin heille millaisia asioita on tulossa esille ja miten ja sitten hetken aikaa seurasin, pääsevätkö he alkuun. Kun eräs ryhmäläisistä sai mahtavan idean näyttelyvalojen asettamisesta kiinni tolppiin pystysuuntaan, tuntui koko ryhmä – minä siinä mukana – saavan uutta puhtia suunnitteluun ja työntekoon.

Kuten aikaisemmin jo olen maininnut, koin itselleni vaikeaksi jakaa tehtäviä eteenpäin. Uskalsin kuitenkin jättää tekniikkaryhmäläiset kahvioon ja Pesurumpuun kasaamaan ja suunnittelemaan valaisua, koska itse jouduin kiirehtimään muissa asioissa Demolan, TR1:n ja työpajojen väliä.

6.4 Tapahtuma

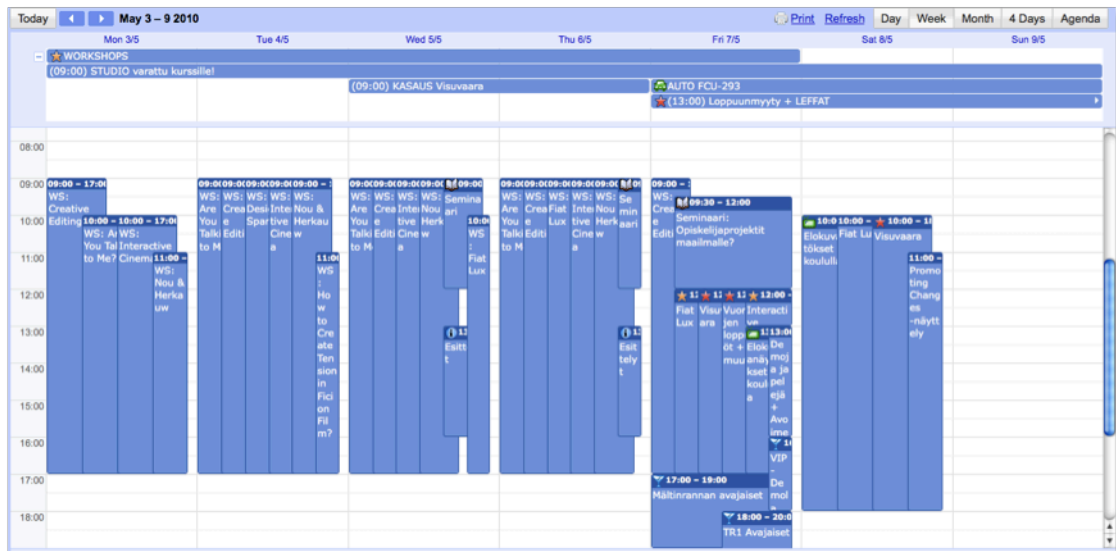
Itse TAF '10 vaikutti lopulta onnistuneelta tekniikan suhteen ainakin ulkopuolisen silmin. Itse olin monta kertaa tuli jalkojen alla, kun juoksin viemään seitsemää digijärjestelmäkameraa työpajaa varten 10 minuutin varoitusajalla tai kun siirsin Demolan valaistuksen tilasta toiseen 20 minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Nämä tein itse, koska molemmat olivat niin yllättäviä tilanteita ja tulivat esille vasta silloin, kun menin itse ennen tilaisuuksien alkua tarkistamaan muuta tekniikkaa.

”Visuvaara” oli erittäin kehuttu ja suosittu, eräänkin kuulin ohimennessään sanovan sitä parhaimmaksi näyttelyksi, mitä Pesurummussa on neljän vuoden aikana ollut. Sekö kahvion että Pesurummun valot saivat kehuja, joista muistin mainita useaan otteeseen myös työryhmälleni.

6.5 Tiedonkulku TAF '10:ssä

Sovin suhteellisen aikaisessa vaiheessa tekniikan työryhmän kanssa, että ilmoitan asioista sähköpostitse, tekstiviestitse sekä Google-kalenterin (kuva 3) avulla.

Kalenteriin merkitsin lähes kaikkien tapahtumien ajat ja niiden laitevaatimukset sekä autojen varaustilanteen.

Kuva 2: Google-kalenterin viikkonäkymä TAF '10:n ajalta.

Tekemäni asiakirjat tallensin itseäni varten Tapperilla olleeseen TAF-kansioon ja muistitikulleni, ja työryhmää varten Google-docsiin. Linkit kalenteriin ja asiakirjoihin laitoin menemään kaikille elotv-opiskelijoille, koska mikään niistä ei sisältänyt salassa pidettävää tietoa ja ajattelin, että muillekin on hyvä nähdä ja tietää mitä koululla tapahtuu. Tämän perustan sille kokemukselle ja tiedolle, jota olen saanut työelämässä ja osta on mainittu myös tapahtumatuotannon kirjoissa (Vallo & Häyrinen, 2003, 262).

Opinnäytetyöni aiheeseen sain ainakin materiaalia. Vaikutti nimittäin siltä, että tiedonkulku tökki välillä pahastikin. Jos opiskelijat olivat pimennossa tapahtumista ja niiden yksityiskohdista, niin olivat opettajatkin pihalla toistensa ja opiskelijoidensa vastuualueista. Sohvi Sirkesalo oli lähettänyt jo aikaisessa vaiheessa kaikille opettajille sähköpostin, jossa kävi ilmi niin TAF '10:n tapahtumat kuin minun roolini teknisenä tuottajana. Tuntui kuitenkin siltä, että monelle se tuli yllätyksenä vielä TAF:n jälkeenkin.

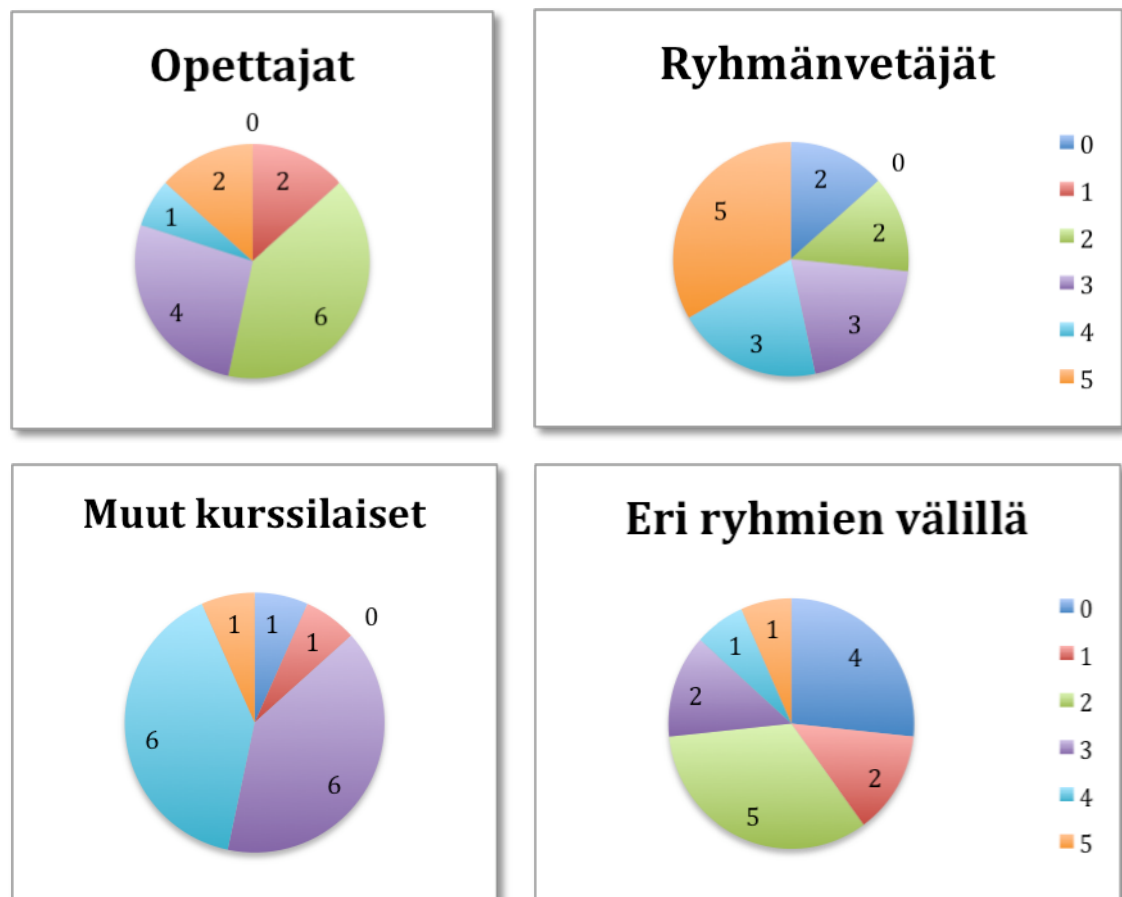
Koska TAF '10 oli tänä vuonna niin hajallaan, eikä kukaan tuntunut olevan vastuussa (eli ei ollut tuotantopäällikköä), niin markkinointikin tuntui olevan kovin hajallaan.

Edes oman koulumme opiskelijat eivät tienneet tapahtuman aikatauluista ja eri tapahtumista! Toki siihen vaikuttaa päällekkäiset projektit ja monen poissaolo joko töissä tai työharjoittelussa, mutta myös ihmisten oma käytös. Jos ei edes lue tiedotteita, joita on lähetetty hyvissä ajoin sähköpostitse, niin mielestäni on turha valittaa. Näin tuntui olevan etenkin perjantain TAF Klubin ja halvempien ennakkolippujen suhteen.

6.6 Kyselytutkimuksen tulokset TAF '10:n tiedonkulusta

Kyselytutkimuksessani oli heti aluksi valikko, josta sai valita oman ryhmänsä: markkinointi, tekniikka, muu/oma tai hyväksiluku.

Tämän jälkeen kysyin opiskelijoilta, miten he kokivat tiedon välittyneen heille eri tahoilta: opettajilta, ryhmänvetäjiltä, muilta kurssilaisilta, eri ryhmien välillä, Opolta ja työmestareilta, mutta en kokenut kahden jälkimmäisen olevan lopulta kovinkaan olennaisia työni kannalta, joten jätän ne nyt huomiotta. Arviointiasteikko oli yhdestä viiteen, 1 ollessa huonoin ja 5 paras vaihtoehto. Nolla tarkoitti samaa kuin ”ei osaa sanoa”. Annoin jokaisen kysymyksen jälkeen vielä mahdollisuuden vastata omin sanoin

Kuva 4: Kyselytutkimuksen vastaukset kysymykseen "Miten tieto on kulkenut seuraavilta tahoilta sinulle asti kurssin aikana?". 0= ei osaa sanoa, 1=erittäin huonosti, 5=erittäin hyvin. n=15kpl.

kyseiseen kohtaan, ja mukavasti sain vastauksia niihinkin. Tulokset kaikista vastauksista näkyvät alla (kuva 4).

Tuloksia katsoessa tulee muistaa, että vastanneita henkilöitä oli vain 15, joista neljä kuului markkinointiryhmään, viisi tekniikkaryhmään, viisi muu/oma-ryhmään ja yksi oli saanut hyväksiluettua kurssin.

Tyytymättömmimpiä opettajiin tuntui olevan muu/oma-ryhmässä. Eräs vastaajista kommentoi seuraavasti: ”Tuntuu vähän ettei opettajia hirveästi kiinnostanut että tiedämmekö me mitään tästä asiasta.” (Kyselytutkimus, 2010). Toisaalta, yksi kolmanteen ryhmään kuuluneista vastaajista oli antanut arvosanan 4 opettajille.

Tyytyväisimpiä ryhmänvetäjiin oltiin tekniikkaryhmässä ja sitten markkinointiryhmässä. Markkinointiryhmän tulosta hämää vain yksi 2-arvosanan laitto.

Jokaisessa ryhmässä taas tunnuttiin olevan suhteellisen tyytyväisiä muiden kurssilaisten tiedonkulkuun, sen saadessa eniten arvosanoja 3 ja 4, kun taas ryhmien väliseen tiedonkulkuun oltiin jokaisessa ryhmässä tyytymättömiä 1 ja 2 arvosanoja antaen.

6.6.1 Vapaa sana tiedonkulusta

Vapaan sanan kenttään oli jopa 9 vastannutta. Markkinointiryhmään kuuluneet valittelivat sekavaa viestintää ja epäselviä tavoitteita. Muu/oma-ryhmäläiset kommentoivat muun muassa seuraavasti:

”Liian myöhään aloitettiin, ja liian vähän saatiin alusta lähtien tietää mistään mitään. Oli vielä tehdessäkin monesti vähän tyhmä olo, että missä hommissa tässä oikein ollaan.” (Kyselytutkimus, 2010)

”Parani huomattavasti loppuun päin, mutta alussa oli suhteellisen jäätävää.” (Kyselytutkimus, 2010)

”Kaikin puolin aika epäonnistunutta kun TAFfilla ei ollut varsinaista tuottajaa ja kurssikin ilmeisesti järjestettiin ensimmäistä kertaa tuossa muodossa. Kukaan ei koskaan tiennyt mitään mistään oleellisesta. Kaikki piti itse selvittää.” (Kyselytutkimus, 2010)

Itseäni tietenkin kiinnostaa eniten tekniikkaryhmän vastaukset. Yksi vastanneista valitteli tiedon kulkeneen välillä liian viime tinkaen, minkä itsekin myönnän. Kaksi muuta vastaajaa valittelivat opettajien panostusta ja TAF:n epäselvyyttä tapahtumana:

”Kun TAF pyörähti käyntiin, tieto liikkui ryhmän välillä mukavasti. Ennen TAF:ia toimenkuvat ja tarkoitus olivat epäselviä.” (Kyselytutkimus, 2010)

”Kurssi oli mielestäni tähän mennessä huonosti järjestetyin ja informoiduin kurssi. Kenelläkään ei aluksi ollut tietoa siitä mikä koko TAF-tapahtuma on ja kun sitä yritettiin järjestäjiltä kysellä kukaan ei osannut antaa järkevää vastausta. Ryhmäni vetäjä Veera toimi todella hyvin, mutta opettajat eivät.” (Kyselytutkimus, 2010)

Toki on mukava lukea, että omaan toimintaani on oltu tyytyväisiä, mutta tunnen silti vastuuta siitä, että opiskelijat olivat niinkin hukassa TAF:sta ja sen tarkoituksesta lopputyönäyttelynä ja –tapahtumana.

7 Tulosten pohdinta ja johtopäätökset

7.1 Työryhmän sitouttaminen ja yhteenkuuluvuuden tunne

Mainitsin luvussa 4.1. asioiden ja ihmisten johtamisen, *managementin* ja *leadershipin*. Näin jälkikäteen ajateltuna jäi tunne, että onnistuin TAF:ssa asioiden johtamisessa, koska kaikki paikat valmistuivat ajoissa, saimme vedettyä TAF:n läpi ja purkukin kävi nopeasti. Silti tuntuu, että ihmisten johtamisessa en onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla.

Sain luotua jonkinlaista yhteenkuuluvuutta teknisen työryhmäni sisällä, mutta ihmisten sitouttaminen projektiin oli vaikeaa. Tuntui, että ryhmän jäsenet eivät kokeneet TAF '10 heidän tapahtumakseen tai itselleen tärkeäksi. Tarttumapinta puuttui. He ehkä kokivat olevansa ”vain töissä täällä”, pikemminkin kuin olevansa osa tapahtumaa ja sen luomista.

Tietenkään en odota, että kaikki olisivat olleet joka päivä paikalla aamusta yöhön, mutta nyt vain tuntui puuttuvan se jokin, minkä olen aikaisempina vuosina kokenut: se, että teemme *yhteistä* tapahtumaa, jotta *me* ja *työmme* näyttäisimme hyvältä sekä itsellemme että muille.

Osasyynä tarttumapinnan vähäisyyteen oli omasta mielestäni myös TAF '10:n hajanaisuus johtuen huonosta suunnittelusta ja sen vuoksi epäonnistunut markkinointi. Tapahtumalla on aina oltava yleisönsä – tietty kohderyhmä, jota se puhuttelee ja houkuttelee (Vallo & Häyrinen, 2003, 62). Oman näkemykseni mukaan tänä vuonna se kohderyhmä oli hukassa. Ja vaikka itse yrittää tehdä parhaansa tapahtuman eteen, niin ei voi odottaa parasta työpanosta, jos kokee että tapahtumalla ei ole mitään tarkoitusta.'

Kyselytutkimuksen vastauksissa tulee ilmi se, että myös kurssin opiskelijat tunsivat TAF:n olevan hajanainen. Vastauksia lukiessani en voi kuin miettiä, mitä olisin voinut tehdä paremmin. Vaikka työryhmä olisikin yhtenäinen sisäisesti, niin epäselvät tavoitteet ja huono tiedonkulku jo alkuvaiheessa saa työryhmän jäsenet turhatuneiksi. Tästä seuraa mielenkiinnon lopahtaminen projektia kohtaan, mikä kostautuu järjestävälle taholle.

7.2 Oma onnistumiseni tiedon välittämisessä

Taisin kokeilla liikaa uutta yhdellä kertaa yhdistämällä sekä Google-kalenterin että Google-docsin samaan kokeilukertaan. Koska ne ovat itsellenikin vielä hieman vieraita, en välttämättä osannut hyödyntää niiden ominaisuuksia parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Alussa yhteydenpitoa työryhmääni ja tiedon välittämistä haittasivat myös omat vaikeuteni delegoida töitä eteenpäin. Loppua kohti tämä jo helpotti, mutta alkuvaiheessa tiedottaminen esimerkiksi kokouksista saattoi venyä kokousta edeltävään iltaan. Onneksi tekstiviestillä sain useimmat kiinni, ja olin muistanut heitä kuitenkin varoittaa ennalta jo edellisellä viikolla. Puhelin ja tekstiviestit ovat yhä nopein tapa saada tietoa välittymään kiireessä.

Paljon on kuitenkin vielä parantamisen varaa omassa työskentelyssäni, etenkin toisiin luottamisen ja sen vuoksi kasautuvien tehtävien kanssa.

Itse tein senkin virheen, etten ottanut ”oikeaa kättä”, eli jotakuta työryhmän jäsentä itseni lähelle niin, että tarvittaessa hän olisi pystynyt tekemään minun työni. Myös työpajat olisivat tarvinneet aivan oman ihmisensä huolehtimaan tavaroista, koska kesken viikkoa tulee monta pyyntöä eri suunnista, kun työpajoissa ollaan keksitty jotain uutta ja ennalta arvaamatonta. Pitää kuitenkin muistaa, että olemme luovassa koulussa, jossa voi aina tapahtua mitä vain.

8 Loppusanat

TAF '10 on nyt takanapäin. Selvisin hengissä koitoksesta, jota pelkäsin kauhulla ja odotin innolla. Opin paljon itsestäni ja tavastani johtaa ihmisiä ja asioita, enemmän kuin odotin. Tutustuin uusiin ihmisiin ja sain heidän kanssaan aikaiseksi ainakin teknisesti onnistuneen tapahtuman, toki pienten vaikeuksien saattelemana.

Vaikka olen edellisissä luvuissa parjannut itseäni ja johtamistani, niin en koe silti epäonnistuneeni. Tekniikan työryhmälle tuntui kuitenkin jäävän hyvä tunne TAF:n teosta, vaikka tiedonkulussa ja ryhmänjohtamisessa puutteita olikin.

8.1 Yhteenveto

Toivon, että opinnäytetyöstäni olisi hyötyä tuleville ryhmänvetäjille, teknisille tuottajille tai muuten tiedonkulusta ja johtamisesta kiinnostuneille.

Ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa saada tietoa eteenpäin tai johtaa työryhmää. On vain eri tapoja eri tilanteita varten, ja niistä on löydettävä se toimivin.

Lähteet

KIRJALÄHTEET:

Arjanne, Tiia. 2006. *Johtajuuden kolmas silmä*. 1. Painos. Nastola: Magentum Oy

Kauhanen, Juhani; Juurakko Arto & Kauhanen Ville. 2002. *Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus*. 1. Painos. Vantaa: Dark Oy.

Lind, Tommi. 2008. *Kommunikaatio ja yhteistyö elokuvan jälkituotannossa*. Amk-opinnäytetyö. [pdf] Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. [online] Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201003065285>

Ojanen, Matias. 2008. *Valosuunnittelijana ja teknisenä vastaavana tapahtumatuotannossa*. Amk-opinnäytetyö. [pdf] Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. [online] Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201003065247>

Vallo, Helena & Häyrinen, Eija. 2003. *Tapahtuma on tilaisuus – opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen*. 1. Painos. Helsinki: Hakapaino.

INTERNETLÄHTEET:

Nuutinen, Olli. 2008. *Hiljainen tieto*. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaalin sanasto. Jyväskylän yliopisto. [online] Saatavissa: <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/hiljainen-tieto> (Luettu 4.6.2010)

Chatti. Wikipedia-artikkeli. [www-sivu] Saatavissa: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Chat> (Luettu 4.6.2010)

Dropbox. Tiedostonjakopalvelun ominaisuudet. [www-sivu] Saatavissa: <https://www.dropbox.com/features> (Luettu 4.6.2010)

YouSendIt. Tiedostonjakopalvelun etusivu. [www-sivu] Saatavissa: <https://www.yousendit.com/> (Luettu 4.6.2010)

Google-kalenteri. Google-kalenterin esittelysivu. [www-sivu] Saatavissa: <http://www.google.com/intl/fi/googlecalendar/about.html> (Luettu 4.6.2010)

Google-docs. Google-dokumenttien esittelysivu. [www-sivu] Saatavissa: <http://www.google.com/google-d-s/intl/fi/tour1.html> (Luettu 4.6.2010)

MUUT:

Andersson, Tuula. *Kyselytutkimuksen ABC*. Luento. 7.12.2009.

Kyselytutkimus. *Tiedonkulkukysely tapahtumatuotannon kurssilaisille*. 2010.

KUVALUETTELO:

Kuva 1: Kuvakaappaus Google-kalenterista, TAF 10 -kalenterin kuukausinäköymästä.
Otettu 4.6.2010

Kuva 2: Itsetehty taulukko Kyselytutkimuksen vastausten perusteella. Tehty 2.6.2010

Kuva 3: Kuvakaappaus Google-kalenterista, TAF 10 -kalenterin viikkonäköymästä.
Otettu 4.6.2010

Kuva 4: Itsetehty taulukko Kyselytutkimuksen vastausten perusteella. Tehty 2.6.2010

Liitteet